

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 18.02.2019 по 22.02.2019

2019/5

Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

Дата прийняття:	19/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/02/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF MEDYANIKOV v. UKRAINE (Application no. 31694/06)
Зміст:	Згідно з обставинами справи вироком Донецького обласного апеляційного суду від 25 листопада 2004 року заявника було визнано винним у вчиненні низки злочинів та призначено покарання у вигляді довічного позбавлення волі. Заявник, посилаючись на порушення статті 3 Конвенції, скаржився на те, що під час перебування в колонії він захворів на туберкульоз та гепатит С, що було встановлено відповідними медичними висновками, проте не отримав належного медичного лікування.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (заборона катування).
Дата прийняття:	19/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/02/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF ALEKSIĆ v. SLOVENIA (Application no. 57123/10)
Зміст:	Заявник скаржився на те, що йому було відмовлено у призначенні та виплаті пенсії за віком у період з травня 1992 року по лютий 2003 року, оскільки він не мав словенського громадянства, що було однією із вимог Закону 1998 року.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 14 у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції (заборона дискримінації та право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	19/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/05/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF GARBUZ v. UKRAINE

	<i>(Application no. 72681/10)</i>
Зміст:	<p>21 лютого 2002 року П. поскаржився до правоохоронних органів на те, що заявник, будучи на той час директором управління житловим фондом, вимагав від П. грошові кошти за сприяння у наданні йому в користування приміщень, що знаходилися в управлінні заявника. Того ж дня працівники правоохоронних органів передали П. звукозаписуючий пристрій та грошові кошти, які були позначені спеціальним люмінесцентним засобом. Пізніше того ж дня П. зайшов до кабінету заявника. Через деякий час він вийшов та сказав працівникам правоохоронних органів, що заявник взяв кошти. Надалі працівники правоохоронних органів увійшли до кабінету заявника з метою затримати його. У присутності свідків та з використанням спеціального освітлення було зафіксовано наявність на руках заявника люмінесцентного засобу. Банкноти були знайдені в приміщенні, що межувало з кабінетом заявника. Такі слідчі дії були зафіксовані за допомогою відеозапису. Цього ж дня заявник дав зізнавальні показання, якими підтвердив факт отримання грошових коштів від П. Пізніше заявник відмовився від своїх свідчень, заявивши про застосування до нього психологічного тиску з боку працівників правоохоронних органів. В ході досудового розслідування свідок (працівник цього управління) стверджувала, що напередодні заявник надавав їй вказівку оглянути приміщення, що було предметом домовленості між заявником та П. Заявникові було пред'явлено підозру за фактом шахрайства, оскільки, ймовірно, розпоряджатись таким чином приміщенням, яке було предметом домовленості з П., він не мав повноважень. У ході судового розгляду заявник себе винним у вчиненні злочину не визнав, посилаючись на те, що працівники правоохоронних органів підкинули йому грошові кошти, оброблені спеціальним засобом, його кишені були навмисне заплямовані, а сліди люмінесцентного засобу на руках заявника могли залишитися від рукостискання з П. У ході судового розгляду був допитаний П., який дав показання, аналогічні наданим під час досудового розслідування. Однак інші свідки, які неодноразово викликались для допиту в суді, були відсутні за адресою, яку вказали. Внаслідок цього понад 30 разів слухання справи переносилося. Суд першої інстанції неодноразово звертався до правоохоронних органів та прокуратури з метою пошуку та приводу свідків. Незважаючи на те, що спроби допитати свідків виявилися безуспішними з причин їх неявки, суд все ж послався на раніше надані ними під час попереднього слідства показання. 5 жовтня 2009 року Комінтернівський районний суд м. Харкова визнав заявника винним у вчиненні шахрайства та</p>

	<p>призначив покарання у вигляді 2 років позбавлення волі, проте звільнив його від покарання та його відбування у зв'язку із спливом строків давності. Заявник оскаржив вирок до суду апеляційної інстанції, стверджуючи, що П., свідки (працівник управління) та особи, які були присутні при затриманні, не були допитані в суді з причини їх неявки.</p> <p>Суд апеляційної інстанції залишив вирок суду без змін, а скаргу – без задоволення, зазначивши, що в матеріалах справи є достатньо доказів вини заявника.</p> <p>Заявник подав касаційну скаргу, однак Верховний Суд України визнав касаційну скаргу заявника необґрунтованою.</p> <p>Заявник стверджував про порушення його права на справедливий суд з огляду на незабезпечення судом першої інстанції допиту свідків та відсутність можливості у заявника особисто поставити їм запитання, а також на надмірну тривалість судового розгляду.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку з надмірною тривалістю кримінального провадження.</p> <p>В частині непроведення допиту свідків під час судового розгляду, скарга заявника визнана Судом явно необґрунтованою та відхилена.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>19/02/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>19/02/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF HESZ AND OTHERS v. HUNGARY (Application no. 17884/12)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалася подій 1998 року, коли місцева влада прийняла рішення про будівництво дороги та реквізицію з цією метою земельних ділянок заявників з виплатою їм компенсації.</p> <p>Відповідне рішення було вручено заявникам, які оскаржили його на місцевому рівні, проте без результату на їх користь.</p> <p>Цього ж року місцева влада отримала право власності на реквізовані земельні ділянки та виплатила заявникам встановлені суми компенсацій.</p> <p>13 квітня 1998 року деякі із заявників звернулися до суду з метою оскарження цього рішення. Суд, розглянувши 16 березня 2005 року заяви, відмовив у їх задоволенні. В подальшому, 30 листопада 2005 року, суд апеляційної інстанції скасував рішення суду нижчої інстанції та направив справу на новий розгляд, однак рішення місцевої влади про реквізицію земельних ділянок знову було</p>

	<p>визнано законним рішенням суду від 7 лютого 2008 року.</p> <p>2 липня 2008 року таку позицію підтвердив і суд апеляційної інстанції, зауваживши, що суми компенсації мають бути збільшені за рахунок нарахованих відсотків.</p> <p>11 березня 2010 року за скаргою заявників суд касаційної інстанції скасував адміністративне рішення місцевої влади та призначив новий розгляд. 10 січня 2015 року Апарат (Офіс) Уряду Будапешту прийняв нове адміністративне рішення на тих самих умовах і з тих самих підстав, що і у 1998 році. 9 лютого 2015 року заявники ініціювали судове провадження з приводу оскарження цього рішення.</p> <p>19 квітня 2016 року Будапештський адміністративний суд постановив рішення, яким відхилив позов заявників, проте щодо компенсації зазначив, що її сума має бути встановлена з урахуванням оцінки ринкової вартості землі станом на 2015 рік та постанови Уряду, якою передбачено таблиці для розрахунку соціальних пенсій.</p> <p>14 червня 2017 року Верховний Суд Угорщини (Курія) скасував остаточні рішення та направив справу на новий розгляд в частині суми компенсації, зазначивши, що метод визначення вартості майна, використаний судом першої інстанції, не може бути застосований у цій справі. Сума компенсації має бути визначена експертом на основі ринкової вартості нерухомості станом на 10 січня 2015 року, з якої слід вирахувати ту суму компенсації, що була сплачена у 1998 році.</p> <p>Автомобільна дорога, для цілей якої здійснювали реквізицію, все ще не була побудована. Станом на 2 жовтня 2018 року судові розгляди з приводу визначення суми компенсації все ще тривали. Заявники скаржились на надмірну тривалість судового розгляду, а також стверджували, що реквізиція належних їм земельних ділянок не була потрібна та не відповідає вимогам закону.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого Протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>19/02/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>19/02/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF TOTHPAL AND SZABO v. ROMANIA <i>(Application nos. 28617/13 and 50919/13)</i></p>

<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалася двох заявників.</p> <p>Перший заявник Т. був священиком Євангелійської лютеранської громади міста Арад. Після дисциплінарного провадження його було звільнено та призначено нового священика. Проте, Т. продовжував здійснювати функції священика стосовно декількох членів громади.</p> <p>3 березня 2010 року Лютеранська церква, представивши нового священика прихожанам, звернулася до прокуратури із скаргою на незаконне здійснення заявником обов'язків священика громади.</p> <p>Прокуратура на певному етапі припинила розслідування цієї справи, однак зазначила, що здійснення функцій священика можливе лише за наявності згоди громади, а таку угоду з Т. попередньо було розірвано. В подальшому на заявника було накладено штраф у розмірі 235 євро. Перший заявник оскаржив рішення щодо накладення штрафу до суду, проте суд відхилив скаргу заявника та збільшив розмір штрафу до 900 євро. Апеляційний суд залишив це рішення в силі на підставі того, що Т. проводив специфічні лютеранські релігійні церемонії, незважаючи на юридичні перешкоди, що були встановлені у зв'язку із його звільненням з посади пастора церкви громади.</p> <p>Щодо справи другого заявника: 1995 року заявник С. був призначений на посаду священика в одному із сіл. 2008 року після суперечки Реформаторська церква припинила контракт С., звільнила його та заборонила проводити релігійні служби. В лютому 2009 року Реформаторська церква звернулася до органів прокуратури із заявою про порушення кримінального провадження проти другого заявника у зв'язку із незаконним здійсненням релігійних функцій. Прокуратура відмовила в цьому, зазначивши, що Реформаторська громада була розділена з 2008 року, і що деякі з громадян свідомо йшли до С. та відвідували його релігійні служіння, які відрізнялися від звичайної служби реформованої церкви. Реформаторська церква подала апеляцію. Суд першої інстанції визнав, що С. здійснював незаконні релігійні обов'язки. Суд зазначив, що другий заявник діяв у спосіб, несумісний з християнським вченням, і розпалював суперечки в реформаторській громаді. С. було призначено покарання у вигляді позбавлення волі строком на 2 місяці з дотриманням 40-денного посту і молитов на тій підставі, що лише тюремне ув'язнення може спонукати його осмислити свою поведінку та стати на шлях виправлення, після чого другий заявник може бути звільнений. С. подав апеляційну скаргу. Апеляційний суд ухвалив, що, враховуючи розбіжності в реформаторській громаді села,</p>
---------------	---

	ув'язнення С. може навпаки розпалити ще більшу ворожнечу.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 9 Конвенції (право на свободу думки, совісті та релігії).
Дата прийняття:	19/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/05/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF GÖMİ v. TURKEY (Application no. 38704/11)
Зміст:	<p>У 1997 році заявник Г. був засуджений до смертної кари після того, як його було визнано винним у спробі повалення конституційного ладу. Після скасування смертної кари призначене покарання було замінене на довічне позбавлення волі. З 2003 року Г. неодноразово госпіталізувався до лікарень у зв'язку із погіршенням здоров'я. У травні 2004 року колегія фахівців Інституту судової медицини дійшла висновку, що психічна хвороба, якою страждає заявник, не сягала тієї міри, яка вимагала б зменшення покарання. У червні 2004 року, після відновлення інтенсивного лікування заявника в психіатричній лікарні, йому було діагностовано психічне захворювання – психотичний розлад. Після лікування заявника було повернуто до місця позбавлення волі у вересні 2004 року, не зважаючи на те, що симптоми хвороби зберігалися. У червні 2006 року колегія фахівців Інституту судової медицини діагностувала хронічну шизофренію, підтверджену у березні 2007 року доповіддю Ради з питань здоров'я психіатричної лікарні. У 2012 році спостережна рада Інституту судової медицини дійшла висновку про те, що Г. страждає на психотичний розлад, але немає доказів, які свідчили би про те, що він страждав ним на момент вчинення злочину, за який його було засуджено. Таким чином, заявник мав нести відповідальність за вчинений злочин у місцях позбавлення волі.</p> <p>У 2015 році заявник звертався до державного прокурора Анкари з листом щодо своєї госпіталізації.</p> <p>Посилаючись на статтю 3 Конвенції, заявник скаржився до ЄСПЛ на те, що умови його утримання у в'язниці були несумісні зі станом його психічного здоров'я. А отже, враховуючи його психічну нездатність усвідомлювати призначене йому покарання, таке тюремне ув'язнення до кінця його життя означало б нелюдське і</p>

	<p>принижуюче гідність поведження.</p> <p>З огляду на всі докази, що розглядалися, ЄСПЛ зазначив, що за відсутності постійного контролю спеціалістами за хворобою заявника органи влади не забезпечили належних умов та медичного лікування під час відбуття ним покарання.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	19/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	19/05/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ÇATALTEPE v. TURKEY (Application no. 51292/07)
Зміст:	<p>Справа стосувалася стверджуваного порушення майнових прав заявника через скасування його акта на право власності без виплати компенсації. Заявник володів частиною земельної ділянки розміром 312 кв. м у спільній власності загальною площею 1146 кв. м. У 1998 році, після перерозподілу землі, його ділянка стала частиною нового наділу.</p> <p>Так, у 1995 році заявник та два інші власники звернулися до суду з позовом про припинення спільної власності, оскільки не було можливості встановити особу та місцезнаходження останнього володільця. У травні 1999 року районний суд Анкари постановив припинити володіння спільною власністю на землю та здійснити її продаж. Такий продаж був організований виконавчою службою у 2001 році у два етапи. Під час другого етапу заявник придбав одну ділянку, а потім другу, оскільки покупець від першого етапу продажу відмовився. Продаж був закритий у лютому 2001 року, а право власності заявника на ділянки було зареєстровано у встановленому законом порядку в січні 2002 року.</p> <p>У грудні 2002 року Казначейство звернулося з вимогою скасувати реєстрацію права власності заявника та зареєструвати це майно за Казначейством. Під час судового розгляду заявник зазначив, що він придбав земельні ділянки законно та зареєстрував право власності у встановленому порядку. У травні 2004 року регіональний суд відхилив позов Казначейства, зазначивши, що не можна було заперечувати, що заявник придбав це майно абсолютно законним способом і що неможливо анулювати</p>

	<p>реєстрацію права власності заявника. В лютому 2005 року Касаційний суд скасував рішення суду про відмову у задоволенні позовних вимог Казначейства. Він зазначив, що Казначейство під час провадження щодо припинення спільної власності подало позов про анулювання акта на право власності заявника, та відповідно клопотало про неприйняття будь-яких рішень чи дій щодо майна, що було предметом спору.</p> <p>Касаційний суд постановив, що немає сумніву в тому, що заявник мав знати про подану Казначейством скаргу про анулювання його акту на право власності під час проведення продажу землі.</p> <p>Касаційний суд вважав, що не можна визнати, що заявник діяв добросовісно. 30 червня 2005 року Регіональний суд Анкари скасував всі рішення, що були постановлені на користь заявника. Заявник звернувся із апеляційною скаргою, стверджуючи, що Міністерство фінансів чекало три роки, щоб подати заяву про анулювання, і що районний суд розпочав судовий розгляд, маючи інформацію про всі факти у справі. У лютому 2007 року Касаційний суд відхилив апеляційну скаргу, і в 2009 році Казначейство продало свою частку землі приватній компанії. Посилаючись на статтю 1 Протоколу № 1 до Конвенції, заявник стверджував, що анулювання його акта на право власності без компенсації порушило його право на мирне володіння майном.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 1 Першого Протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>19/02/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>19/05/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF RUŞEN BAYAR v. TURKEY</u> (Application no. 25253/08)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявник стверджував, що тривалість його тримання під вартою була надмірною, зокрема розгляд справи про його затримання порушив пункт 4 статті 5 Конвенції, оскільки рішення були постановлені виключно на основі матеріалів справи, без заслуховування його заперечень та заперечень адвоката, зокрема, заявник не був ознайомлений з клопотанням прокурора про обрання йому запобіжного заходу. Заявник також скаржився за пунктом 5 статті 5 Конвенції, оскільки він не мав права на</p>

	<p>відшкодування згідно національного законодавства щодо ймовірних порушень пунктів 3 та 4 статті 5 Конвенції. Заявник також стверджував, що всупереч пунктам 1 та 3 статті 6 Конвенції йому не було забезпечено справедливого судового розгляду у зв'язку із відмовою у наданні йому правової допомоги під час тримання під вартою. Зокрема, на підставі пунктів 1 статті 6 та статті 13 Конвенції заявник стверджував, що тривалість кримінального провадження проти нього не відповідає вимогам розумного строку, у зв'язку з цим не було ефективного засобу правового захисту відповідно до турецького законодавства, за допомогою якого він мав би можливість оскаржувати тривалість провадження щодо нього.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції у зв'язку із надмірною тривалістю перебування заявника під вартою.</p> <p>Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції у зв'язку із неознайомленням заявника з клопотанням прокурора про обрання йому запобіжного заходу.</p> <p>Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції у зв'язку із відсутністю закріпленого в законодавстві права на компенсацію за заподіяну шкоду внаслідок процесуального недоліку щодо неознайомлення заявника із клопотанням прокурора про обрання запобіжного заходу.</p> <p>Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції у зв'язку із відсутністю права на компенсацію за заподіяну шкоду внаслідок надмірної тривалості судового розгляду кримінального провадження щодо заявника.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку із надмірною тривалістю судового розгляду кримінального провадження стосовно заявника.</p> <p>Порушення пункту 1 та підпункту с) пункту 3 статті 6 Конвенції щодо права на доступ до адвоката при наданні свідчень в поліції.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції у зв'язку із відсутністю ефективного засобу юридичного захисту.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>19/02/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>19/02/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF BEKETOV v. UKRAINE (Application no. 44436/09)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявник скаржився на застосування до нього тортур, побиття та жорстокого поведіння з ним працівниками міліції; окрім того, він</p>

	стверджував, що на його скарги не було належного реагування та розслідування цих фактів; зокрема заявник стверджував, що йому не було забезпечено належної медичної допомоги під час відбуття покарання; вважав, що умови відбуття покарання становили жорстоке та нелюдське поводження. Так, за твердженнями заявника, він та його співкамерники не були забезпечені належним повноцінним харчуванням, а у дні судових слухань вони взагалі не були забезпечені водою та їжею, оскільки це не було передбачено національним законодавством; камери не освітлювалися природнім світлом, а постійно увімкнене світло було надто тьмяним; засуджені спали на ліжках без матраців та постільної білизни.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб юридичного захисту).
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/02/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SYENIN v. UKRAINE (Application no. 19585/18)
Зміст:	Заявник стверджував про неналежні умови тримання його під вартою (площа камери менше встановленого нормативу 4 кв. м на особу; відсутність доступу свіжого повітря; відсутність та/або неналежна якість постільної білизни; незабезпечення належних санітарно-гігієнічних умов; неналежна якість харчування) та відсутність у зв'язку із цим ефективного засобу юридичного захисту.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб юридичного захисту).
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/02/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KOSTYUKOV v. UKRAINE (Application no. 18282/18)
Зміст:	Заявник скаржився на надмірну тривалість кримінального

Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

	провадження щодо нього та відсутність у зв'язку з цим ефективних засобів юридичного захисту.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб юридичного захисту).
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/02/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF SHUMELNA v. UKRAINE</u> <i>(Application no. 10494/18)</i>
Зміст:	Заявник стверджував про недотримання вимог розумного строку при розгляді його цивільної справи та відсутності у зв'язку з цим ефективного засобу правового захисту.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції. Порушення статті 13 Конвенції.
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/02/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF ALEKSEYEV AND OTHERS v. RUSSIA</u> <i>(Applications nos. 24816/17 and 4 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники, які перебували під вартою, стверджували, що національні суди відмовили у задоволенні їхніх клопотань бути присутніми під час розгляду справ цивільного судочинства, сторонами яких вони були.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/02/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF CZEBE AND OTHERS v. HUNGARY</u> <i>(Application nos. 72114/13 and 11 others – see appended list)</i>

Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

Зміст:	Заявники стверджували про недотримання вимог розумного строку при розгляді їхніх цивільних справ та відсутності у зв'язку з цим ефективного засобу правового захисту.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб юридичного захисту).
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/02/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SHEPELEV AND BUKIN v. RUSSIA (Applications nos. 56859/13 and 15646/17)
Зміст:	Заявники стверджували про порушення принципу справедливого суду при розгляді їхніх цивільних справ, оскільки вони не були належним чином повідомлені про дату та час проведення судових засідань, у яких вони були сторонами.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/02/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF GABLISHVILI AND OTHERS v. GEORGIA (Application no. 7088/11)
Зміст:	Заявники, які відбували покарання у місцях позбавлення волі, намагались втекти з колонії. Скориставшись відчиненими дверима, заявники піднялися на двометрову стіну за допомогою прикріплених до неї дерев'яних дощок і стрибнули вниз на задній двір. Там їх затримали працівники колонії, які жорстоко побили їх дерев'яними та залізними палицями. Другий і третій заявники разом з іншим ув'язненим Р. сховалися у вантажівці, припаркованій поруч, щоб уникнути побиття, а перший і четвертий заявники здалися. Після арешту заявників відправили до камери, де їх побиття продовжувалося. В подальшому щодо заявників було порушене кримінальне провадження за фактом втечі з місця позбавлення волі.

	<p>Заявників оглянули лікарі, оскільки вони мали численні тілесні ушкодження. Згідно з медичними висновками ушкодження заявників були нанесені тупими предметами, ймовірно під час спроби втечі.</p> <p>Під час судового розгляду заявники зазначали, що вони були піддані жорсткому поводженню під час затримання при спробі втечі; а відмовилися вони від своїх наданих під час досудового розслідування свідчень через те, що слідчий тоді дав їм роздрукований текст з поясненнями та змусив, не прочитавши, підписати зізнання. В подальшому суд визнав заявників винними у вчиненні спроби втечі та вчиненні опору працівникам установи виконання покарань. Апеляційний суд залишив вирок у силі, а суд касаційної інстанції визнав скарги заявників необґрунтованими. В суді заявники зазначали про факт жорсткого до них поводження, проте такі заяви залишились поза увагою суду.</p> <p>Заявники зверталися зі скаргами до прокуратури за фактом спричинення їм тілесних ушкоджень працівниками установи виконання покарань та їх жорсткого з ними поводження. Однак, незважаючи на допити заявників, вивчення медичних висновків фахівців щодо походження травм заявників, пояснень працівників колонії, органи прокуратури не дійшли висновку про наявність в діях працівників колонії складу злочину. Окрім цього, зазначили, що тілесні ушкодження могли бути спричинені заявникам під час втечі в результаті падіння з огорожі, застосування сили до заявників у межах доцільності з огляду на необхідність їх затримання.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 3 Конвенції у матеріальному аспекті щодо першого та четвертого заявників (заборона катування). Відсутність порушення статті 3 у матеріальному аспекті щодо другого та третього заявників. Порушення статті 3 Конвенції у процедурному аспекті щодо всіх заявників.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>21/02/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>21/02/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF SKLYAR AND YEKUSHENKO v. UKRAINE (Applications nos. 28513/10 and 47646/10)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявники скаржились на надмірну тривалість досудового тримання їх під вартою. Заявник Є. також стверджував, що тримання під вартою з</p>

	27 жовтня 2009 року по 17 січня 2011 року відбувалось без вмотивованого рішення суду щодо доцільності продовження такого запобіжного заходу.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення підпункту с) пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість) щодо тримання під вартою без рішення суду. Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції щодо надмірного досудового тримання під вартою.
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/02/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF ANANCHEV AND OTHERS v. RUSSIA (Applications nos. 7026/10 and 25 others – see appended list)
Зміст:	Заявники скаржились на надмірне досудове тримання їх під вартою. Окрім цього, деякі заявники стверджували про порушення пункту 4 статті 5 Конвенції у зв'язку із надмірною тривалістю судового перегляду рішень про обрання їм запобіжного заходу та пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку із незабезпеченням права заявника бути присутнім під час провадження у цивільному суді з приводу розгляду його заяви проти держави.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо надмірного досудового тримання під вартою всіх заявників. Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції щодо надмірної тривалості судового перегляду запобіжного заходу пана Хорошавіна, пана Філатова, пана Айдакіна. Порушення пункт 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо пана Ананчева.
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/05/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF MAMMADOV AND OTHERS v. AZERBAIJAN (Application no. 35432/07)
Зміст:	Справа стосувалася заявника, який був лінгвістом і спеціалізувався на талишській мові. Він також працював головним редактором

двомовної азербайджано-талишської газети «Tolishi-Sado», в якій регулярно публікував статті. Заявник скаржився на незаконне затримання і жорстоке поводження офіцерів Міністерства національної безпеки (у 2007 році), а також на його подальше досудове ув'язнення. Він помер під час ув'язнення у 2009 році, а його дружина і син продовжували участь у розгляді його справи, подавши ще одну скаргу щодо його смерті. Син помер у 2011 році, а мати продовжила участь у судовому розгляді.

Співробітники Міністерства національної безпеки заарештували заявника 2 лютого 2007 року для допиту про ймовірну співпрацю з іранською розвідкою. Жодних документів йому вручено не було. Заявника неодноразово били та кували, змушуючи дати показання. Після спливу 24 годин з моменту затримання заявника звільнили, без жодних підтверджуючих затримання документів його просто залишили біля станції метро. Відразу після звільнення до нього підійшов поліцейський і заарештував за нібито відмову заявника пред'явити документи, що посвідчували його особу.

Того ж дня суд визнав заявника винним у невиконанні законного наказу працівника поліції і призначив покарання у вигляді 15 днів адміністративного арешту. Факт наявності у заявника синців та необхідності його медичного огляду суд не взяв до уваги. Незадовго до завершення відбуття покарання заявникові було пред'явлено обвинувачення у державній зраді, на підставі чого надалі було обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Суди неодноразово продовжували найсуворіший вид запобіжного заходу, аргументуючи це ступенем тяжкості злочину, у вчиненні якого підозрювався заявник, та метою запобігти спробі переховуватись від відповідальності, не беручи при цьому до уваги вік заявника, незадовільний стан здоров'я, у зв'язку з яким йому потрібно було щодня приймати ліки. У червні 2008 року заявника було визнано винним у вчиненні державної зради та призначено покарання у вигляді 10 років позбавлення волі. Тим часом сам заявник, його адвокат та члени родини неодноразово зверталися до органів влади та судів зі скаргами на незаконне затримання та жорстоке поводження із заявником. Дружина заявника і адвокат просили провести медичне обстеження після того, як побачили, що під час адміністративного слухання 3 лютого 2007 року заявник мав синці на руках. Родина заявника та його адвокат неодноразово намагалися з'ясувати місцезнаходження тримання під вартою заявника після його адміністративного арешту, направляючи листи і заяви правоохоронним органам та судам, але безуспішно. Сам заявник неодноразово стверджував, що йому не було надано

	<p>жодного документа, який би стосувався його затримання або підтверджував, що він був підданий жорстокому поводженню протягом цього часу. За його словами, катування було продовжено під час адміністративного арешту, коли його відвезли до приміщення Міністерства національної безпеки. Заявник стверджував, що працівники Міністерства національної безпеки затискали пальці, били в грудну клітку, поранили в плече, піддали його нічним допитам, заявляючи, що вони також затримали членів його родини. Він також стверджував, що йому не дозволяли користуватися туалетом під час допиту. Заявника не було забезпечено медичною допомогою, незважаючи на наявність у нього серцевої хвороби (гіпертонія). Жодного кримінального провадження щодо розслідування цих фактів не проводилось. Під час відбуття покарання заявника декілька разів переводили до камери найсуворішого режиму (карцеру), не надавали належного медичного лікування. В подальшому заявник помер, ймовірно, від серцевого нападу. Органи прокуратури розслідували обставин його смерті, однак наявності складу злочину не встановили.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у зв'язку з нездатністю органів влади забезпечити право на життя першого заявника.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції у зв'язку із нездатністю органів влади провести ефективне розслідування обставин смерті першого заявника.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у матеріальному аспекті щодо першого заявника стосовно факту жорстокого поводження в період з 2 по 17 лютого 2007 року.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції щодо відсутності належного та ефективного розслідування скарг першого заявника щодо факту жорстокого з ним поводження.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу на особисту недоторканість).</p> <p>Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>21/02/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>21/02/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF GASANOV AND NIKULIN v. RUSSIA (Applications nos. 16941/07 and 59053/11)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявники скаржились на тривале невиконання рішень</p>

Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

	національних судів, постановлених на їх користь, та відсутність у зв'язку із цим ефективного засобу правового захисту.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 та статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на справедливий суд; право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/02/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BEŞLEAGĂ AND VANKAY v. ROMANIA (Applications nos. 35723/03 and 45096/09)
Зміст:	Заявники стверджували про порушення прав, гарантованих Конвенцією у зв'язку із тривалим невиконанням рішень національних судів, постановлених на їх користь.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 та статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на справедливий суд; право на мирне володіння майном) щодо невиконання рішення суду, постановленого на користь пана Беслега. Скарга за заявою пана Ванкау визнана Судом неприйнятною.
Дата прийняття:	21/02/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/05/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF LOLOV AND OTHERS v. BULGARIA (Applications no. 6123/11)
Зміст:	Справа стосувалася обвинувачення в ухиленні від сплати податків, яке нібито організували заявники, які були підприємцями у сфері туризму та нерухомості. У квітні 2009 року обласна прокуратура порушила кримінальну справу проти кількох осіб за ухилення від сплати податків в особливо великих розмірах. 25 червня 2010 року суддя надав дозвіл на обшук будинку пана Лолова. Того ж дня пану Станчеву, пану Лолову та пані Лоловій було пред'явлено підозру в ухиленні від сплати податків та фактів вимагання. У червні та липні 2010 року в пресі та мережі інтернет було опубліковано низку статей, що стосувалися цієї справи. 26 червня 2010 року пан Станчев був заарештований поліцією і перебував під вартою протягом 24 годин. У зв'язку з погіршенням

	<p>його стану під час затримання у зв'язку з цукровим діабетом, яким він хворів, заявник був доставлений в лікарню. Наступного дня прокурор клопотав про продовження строку його тримання під вартою до 29 червня 2010 року. Цього ж дня пана Станчева було доставлено до суду для участі в судовому засіданні. Після судового засідання суд вирішив, що у зв'язку зі станом здоров'я заявника і необхідністю запобігти його втечі та вчиненню подальших злочинів до нього слід застосувати запобіжний захід у вигляді домашнього арешту. У серпні 2011 року суд змінив домашній арешт на заставу. Цей запобіжний захід був скасований у зв'язку із закінченням терміну, на який він був обраний.</p> <p>24 жовтня 2014 року та 19 серпня 2016 року кримінальні провадження щодо заявників були припинені, оскільки складу злочинів в їхніх діях встановлено не було.</p> <p>Посилаючись на пункт 2 статті 6 Конвенції, пан та пані Лолові та пан Станчев скаржилися на порушення права на презумпцію невинуватості у зв'язку з опублікуванням Міністерством внутрішніх справ прес-релізу щодо заявників та проваджень стосовно них; скаржилися на відсутність ефективних національних засобів захисту у зв'язку із порушеннями їхніх прав, гарантованих Конвенцією.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 2 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 у поєднанні із пунктом 2 статті 6 Конвенції (право на ефективний засіб юридичного захисту).</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 18.02.2019 по 22.02.2019 / Відпов. за вип.: Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 5. – 19 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема, й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду, з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеному на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Підписуйтесь на нашу сторінку у Facebook
fb.com/supremecourt.ua